

N:o 16.

Ank. till Riksd. Kansli den 16 April 1872, kl. 3 e. m.

*Konstitutions-Utskottets Utlåtande, i anledning af väckt motion om
ändring af 23 § Riksdags-ordningen.*

Mot denna § har Herr *Ehrenborg* i en inom Andra Kammaren väckt, till Utskottet hänvisad motion (N:o 198) fjerde punkten erinrat, dels att paragrafens bestämmelse om afdrag å det för riksdagsman i Andra Kammaren stadgade arfvode, då riksdag afslutas tidigare än fyra månader från dess början, endast gäller för det fall, att Konungen före nämnda tid upplöser riksdag, ehuru det äfven bör tillämpas då riksdagsarbetet kan af andra anledningar tidigare afslutas; dels ock att enligt paragrafens bokstafslydelse den riksdagsman, som genom fyllnadsval efter afgången ledamot af Kammaren eller efter ett besvärsmåls slutliga afgörande först under riksdagens lopp mottagit sin fullmakt, kan anses berättigad uppbära oafkortadt arfvode för hela riksdagen, enär hvarken de i 1 mom. uppräknade undantag omfatta detta fall, och det ej heller kan hänföras under det i mom. 2 förekommande stadgaude, som afser försummelse att i rätt tid vid riksdagen sig inställa. Motionären hemställer derföre:

“att i mom. 1 orden “Konungen upplöser riksdag“ må utbytas mot orden: “riksdag afslutas“; samt

att till mom. 2 fogas det tillägg, att samma afdrag göres för den, som sitt riksdagsmannaupdrag så sent emottagit, att han ej förr än efter riksdags början kunnat sig inställa“.

Det första af dessa förslag åsyftar en förändring af sjelfva den grund, på hvilken paragrafen nu hvilar, då der stadgas såsom regel, att ledamot af Andra Kammaren skall åtnjuta bestämdt arfvode för hel lagtima riksdag, den må räcka längre eller kortare tid. Denna bestämmelse stöder sig vid det enligt Utskottets förmenande fullt riktiga antagande, att en riksdagsmans arbete och uppoffringar i det allmännas tjänst icke alltid eller ens i allmänhet kunna mätas efter det antal dagar riksdagen varar, och att detta antal dagar följaktligen icke öfver hufvud utgör någon rättvis grund för riksdagsmannaarfvodets beräkning. Vill man åter, på sätt motionärens förslag inne-

bär, fastställa detta arfvode till visst belopp för hvarje dag, synes något skäl icke vara för handen att inskränka tillämpningen af denna grundsats till de 120 första dagarne af Riksdagens sammanvaro, men låta dagtraktamentet upphöra för den tid riksdagen fortfar öfver fyra månader. Detta är en brist i förslaget, som torde göra det oantagligt äfven för den, som eljest godkänner den form, under hvilken motionären anser riksdagsmannaarvodet böra utgå. Såsom en väsendtlig formel brist måste det derjemte betraktas, att motionären bibehållit en redaktion af paragrafen, som visserligen må vara afpassad efter dess nuvarande innehåll, men som icke kan befinnas lämplig att uttrycka den af motionären omfattade grundsats.

Af dessa skäl, och då, hvad beträffar förslaget till ändring i paragrafens 2 mom., det ringa antal fall, som dermed afses, ingalunda torde kräfvat en särskild grundlagstiftning, hemställer Utskottet,

att motionen i denna punkt icke måtte af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 16 April 1872.

På Utskottets vägnar:

TH. MUNCK AF ROSENSCHÖLD.

N:o 17.

Ank. till Riksd. Kausli den 16 April 1872, kl. 3 e. m.

Konstitutions-Utskottets Utlåtande, i anledning af väckt motion om ändring i 33 § Riksdags-ordningen.

Under erinran att talmanseden är den enda ovilkorligen föreskrifna och till ordalagen bestämda som ännu i våra grundlagar kvarstår och med föranledande af den år 1870 beslutade grundlagsändring, som öppnat väg till riksdagsmannaskap och följaktligen äfven till talmansbefattning för sådana medborgare som af sin trosbekännelse kunde finna sig förhindrade att aflägga